

Obraz 4

Dveřmi z venku přichází příslušník veřejné bezpečnosti, nadstrážmistr JOSEF Kohout a ohlíží se za sebe.

JOSEF:

(K osazenstvu u stolu) Co ste těm mladejm udělali?

HOSTINSKÝ křičí od výčepu:

HOSTINSKÝ:

Ahoj, Josefe!

TONDA:

My nic. (Nabízí JOSEFOVI skleničku s vínem.) Hele, dáš si vínko. Je to zvaný.

JOSEF si sedá ke stolu.

JAKUB:

Soudruhu, to je dobře že jdeš.

KAREL:

Josef, tys věděl, že profesora udal tady Jakub?

JOSEF se ohlédně nevěřičně po JAKUBOVI a pak se vrátí pohledem ke KARLOVI.

JOSEF:

Jak to víš?

JAKUB vstává ze židle.

VOKOUN:

Na tom nezáleží! Ted' tady máme mnohem závažnější věci k řešení!

JOSEF se ohlédně po JAKUBOVI.

JOSEF:

Tys jim to vykecal, co, ty osle?

TONDA:

Trochu se prokec.

JAKUB:

Soudruhu nadstrážmistře, já vás žádám, abyste zatkl tamhle soudruha hostinského, protože zde vedl nemístné, protistátní a protisocialistické řeči! A to dokonce před našimi svazáky.

JOSEF:

Tak ted' už je mi to jasný.

(POKRAČUJE)

KAREL:

Takže věděl?

JOSEF:

Tamhle soudruh hostinský, vede nepatřičné řeči pokaždý, když má nějaký to svoje výročí. (Pomalou zvyšuje hlas) Protože je to stejnej osel, jako ty!

JAKUB:

(Umíněně) Soudruhu nadstrážmistře, konejte svoji povinnost!

JOSEF:

(Unaveně, otráveně) Slyšel ještě někdo, nemístné řeči soudruha hostinského?

TONDA:

(Rozhodně) Já sem nic neslyšel!

HOSTINSKÝ křičí od výčepu:

HOSTINSKÝ:

Mě do ničeho netahejte. Já su jen starej, hluchej a slepej osel. (Otočí se k ostatním zády.)

JOSEF:

Tím je to vyřešený. (K JAKUBOVI) A ty si sedni, nebo tě seberu za narušování socialistickýho soužití!

Zmatený JAKUB si sedne.

TONDA:

(K JOSEFOVI) To bys mohl?

HOSTINSKÝ křičí od výčepu:

HOSTINSKÝ:

Přišel s sem zatýkat, nebo budeš něco pít?!

JOSEF:

Pít nebudu! Su ve službě!

HOSTINSKÝ křičí od výčepu:

HOSTINSKÝ:

Tak proč sem chodíš?! Akorát mi strašíš hosty!

Otvírají se vchodové dveře a vchází PROFESOR.

PROFESOR:

(Zdraví, ale po osazenstvu dlouhého stolu se nedívá, jako by se bál) Dobrý den vespolek.

Zatím co všichni, kromě JOSEFA, překvapeně zírají na PROFESORA, PROFESOR pomalu přejde k prvnímu z malých stolů a sedne si k němu.

JOSEF:

(Polohlasně, jakoby sám pro sebe) Abych vám řekl, že se pan profesor vrátil.

HOSTINSKÝ přejde k PROFESOROVÍ.

HOSTINSKÝ:

(S neskrývanou radostí) Dobrý den, pane profesore. Tak vás vítám doma.

PROFESOR:

Dobrý den. Já už jsem zdravil.

JAKUB:

(Stále překvapeně) Co tady dělá?!

HOSTINSKÝ:

Tak jak je venku?

PROFESOR:

Krásně. Děkuji za optání. Opravdu krásně.

HOSTINSKÝ:

No to nevím. Vy to možná nevíte, protože ste byl dlouho pryč. *(Ohlédne se po JAKUBOVÍ)* Ale oni sou pořád tady!

PROFESOR:

Hlavně ten svěží vzduch.

JAKUB vyskočí ze židle a křičí.

JAKUB:

Slyšeli jste! Už zase! Ted' jste to museli slyšet!

HOSTINSKÝ přejde k okraji jeviště a dívá se jakoby z okna.

JOSEF:

Tak konečně doma, pane profesore. To je dobře. Bez vás, *(Ohlédne se po JAKUBOVÍ)* tahle hospoda, ztrácela úroveň.

HOSTINSKÝ:

Jo, jo. Dneska by to šlo.

PROFESOR:

Dobrý den, Josefe. Tak co Jaruška? Nechala si vzít ty žlučové kameny?

JOSEF:

(S úsměvem) Ale kdepak, vždyt' ji znáte. Ta rači umře v bolestech, než by šla pod kudlu.

HOSTINSKÝ poodejde kousek směrem k výčepu.

TONDA:

A pane profesore, jak bylo? Nevypadáte, že byste zrovna strádal.

JOSEF s KARLEM se po TONDOVI ohlédnou káravými pohledy.

JAKUB:

Naše socialistické věznice, nejsou žádné koncentrační tábory!

PROFESOR:

Fyzicky jsem příliš nestrádal, to je pravda. Ale duševně. To byla trýzeň, kterou jsem až do té doby nikdy nepoznal.

JAKUB vstane ze židle.

JAKUB:

(K JOSEFOVI) Soudruhu nadstrážmistře, legitimujte toho člověka.

KAREL:

Proč by to dělal? Vždyt' pana profesora všichni známe.

JAKUB:

(K JOSEFOVI) Soudruhu nadstrážmistře! - Splňte svoji povinnost!

JOSEF znechuceně vstane a pomalu přejde k PROFESOROVÍ.

JOSEF:

(Podívá se na hodinky) Sakra, já už mám po službě. *(S veselým úsměvem podá PROFESOROVÍ ruku na pozdrav)* Tak vás teda vítám doma, pane PROFESORE.

JAKUB rychle přejde k JOSEFOVI a odtáhne ho za rukáv na okraj scény.

PROFESOR:

(Dívá se směrem k TONDOVI a KARLOVI, ale hledí jakoby skrze ně) No to víte, když vás dají do cely s vrahem, který si ani neuvědomuje hrůznost svého činu.

JAKUB s JOSEFEM mluví přidušenými hlasy. HOSTINSKÝ jim nenápadně naslouchá.

JAKUB:

Policista je pořád ve službě!

JOSEF:

O co ti de, Jakube? Nestačí ti, že kvůli tobě seděl! Chceš mu snad znepříjemňovat i zbytek života?!

PROFESOR:

Dokonce i studenti, přes svoji nevyzrálost a tendenci k rebelantství, projevují vyšší intelekt a úroveň mentálních schopností.

JAKUB:

Je to protistátní živel! Proto musí být pod neustálým dohledem a jeho chování musí být studováno, pro potřeby boje proti kontrarevoluci!

PROFESOR:

S takovými lidmi si, člověk jako já, příliš nepovídá.

JOSEF:

Co to meleš?! Jakej je pan profesor kontrarevolucionář?!

JAKUB:

Nahlodává myšlení naší mládeže!

PROFESOR:

Dokonce s mnohými studenty, se dá vést diskuse na úrovni, kterou by u nich člověk nečekal. Ale o čem si chcete povídat s člověkem, který si neváží lidského života.

JOSEF:

Vždyt' učil i tvýho kluka!

JAKUB:

No právě!

JOSEF:

Když tě tak poslouchám, tak doufám, že ho nahlodal!

JOSEF si odejde sednout zpět ke stolu.

PROFESOR:

(Uchechtne se) I když - oni se báli víc nás, než mi jich.

JAKUB:

(Křičí) Soudruhu kapitáne, vaše chování budu muset nahlásit nadřízenému orgánu!

(Pokračuje)

HOSTINSKÝ odejde ze scény dveřmi za výčepem.

JAKUB přejde ke stolu a zastaví se proti JOSEFOVI.

(Přidušeným hlasem k Josefovi) A co když utekl?!

HOSTINSKÝ vyjde opět na scénu. Nese, přes ruku přehozenou, složenou deku.

HOSTINSKÝ:

Josef, máš vzadu telefon.

JOSEF:

Já mám po službě!

HOSTINSKÝ:

A já nejsem tvá sekretářka!

PROFESOR:

Jakube, co Vladimír? Dostal se na tu vysokou, jak chtěl.

Josef odchází přes scénu do zákulisí dveřmi u výčepu.

JAKUB:

(Prudce se otočí k PROFESOROVÍ) No samozřejmě! Vždyť to nejsem žádný hlupák!

TONDA:

To my víme. - Že se nepotatil.

JAKUB:

Však jsem ho k tomu ideologicky vedl už od dětství.

HOSTINSKÝ:

Dneska je venku opravdu krásně. Škoda že to nejde.

JAKUB se otočí k TONDOVI. HOSTINSKÝ se blíží k JAKUBOVÍ a roztahuje deku.

JAKUB:

A ty si nech ty své dětinské poznámky!

KAREL:

(K HOSTINSKÉMU) Co máš pořád s tím, že dneska by to šlo?

HOSTINSKÝ:

Můj táta říkával, že jednoho krásného dne, budeme komunisty všichni.

Než se stačí JAKUB otočit, HOSTINSKÝ mu přehodí deku přes hlavu a obejmě rukama. TONDA s KARLEM oběhnou stůl a JAKUBOVÍ nabijí. Pak KAREL otevře dveře a HOSTINSKÝ vystrčí JAKUB ven ze dveří. Deku stáhne dovnitř a KAREL dveře rychle zabouchne. KAREL s TONDEM si sednou na své místa, a zatím co se na scénu vrací JOSEF, HOSTINSKÝ skládá deku a odchází zpět k výčepu.

TONDA:

Tak kdo ti volal?!

JOSEF:

Nějakej vtipálek. Když sem tam přišel, telefon byl hluchej. (*Ohlíží se po hostinském*) Na co máš tu deku. Deš spát nebo co?

HOSTINSKÝ:

Ale, na tý lehával Rek. Tak sem ji trochu vyprášil. - Třeba se ještě bude hodit.

Josef si sedne na své místo.

JOSEF:

A kde je Jakub?

KAREL:

Ten už šel. Prej tady s takovejma buřičema nebude. Aby se nenakazil kontrarevolucí.

TONDA:

Jo, a víte proč chodí příslušníci KGB ve třech?

Hostinský křičí od výčepu:

HOSTINSKÝ:

Já myslel, že choděj ve dvou.

KAREL:

Tak chodí policisté!

TONDA:

Jeden umí číst, druhej psát a třetí ty dva inteligenty hlídá.